NUH DER, PEYGAMBER DEMEZ!.. NUH DER, PEYGAMBER DEMEZ!.. NUH DER, PEYGAMBER DEMEZ!..

22 ŞUBAT 1950

SENE: 1 SAYI: 17

NUHUN Gemisi

Çarşamba Günleri Çıkar HEDİYESİ 10 KURUŞ Siyasi Mizah Dergisi

D. P. ile C. H. P. gelin güvey oldu!..

DIŞ SİYASETTE: KÖPRÜLÜ İLE SADAK HEM FİKİR.ALLAH BİR YASTIKTA KOCATSIN...

İthalât serbestisi ve Türk işçisi

Amerikanın zoru ile kabul edilen ithalât serbestisinin ilk kurbanı Türk işçisi olacaktır. Yabancı mamuller memlekete serbestçe girince, yerli fabrikatörler fiatları kırmak lüzumunu duyacaklar. Bunun içinde maliyeti düşürmeğe kalkacaklar. Maliyet fiyatı nasıl düşer? Yövmiyeleri kırmak ve çalışma saatlerini arttırmakla, Makinenin verimini arttırmak da var ama, o nasıl olsa bizlerin barcı değil.

Demek ki efendiler, patronlar işçiyi hem daha çok çalıştıracaklar, hem de daha az yövmiye verecekler. İşçinin bugün aldığı yövmiye zaten en aşağı geçim seviyesinin çok dununda -dır. Türk işçisi gıdasızdır. Sarfettiği enerjiyi karşılayacak kadar yiyemiyor. Çoluğu çocuğu da öyle grev hakkıda tanınmadığı için işçi bu yeni şartları ister istemez kabul edecektir.

Devlet işçiyi korur! denmesin. Çünkü devletin kendisi de maliyeti düşürmek zorunda kalacaktır. Unutmayalım ki yerli sanayi kollarımızda yatan 2 milyarlık sermayenin 1,5 milyarı devlete aittir. Devlet memleketimizde en büyük iş veren dir. Bu hususta ondan bir şey beklenemez. Çünkü ithalât serbestliğini, neticelerini bile bile kabul eden bugünkü iktidar ve onun dış politikasını destekleyen muhalefettir.

Ama bu devre ne yapsalar uzun süremez. Çünkü maliyeti yabancı mamullerle rekabet edecek kadar düşürmeğe imkân olmayacak ve Devlet Sa-

(Devamı 4 de)

Niçin hristiyan oldum

Yazan: Raymond Poel

[Sedat Simavi]

(Londrada çıkan Taymis gazetesinden tercüme hakkı «Nuhun Gemisi ne aittir.)

Müslüman yaparak Türkiyeye gönderdiğimiz Mister Reymond Poelin boş kalan yerini doldurmak ve Hristiyan - Müslüman kardeşliğini kuvvetlendirmek için bu kardeşlikten binlerce lira kazanmış olan «Hürriyet» gazetesi sahibi Sedat Simavi geçenlerde Hıristiyan dinini kabul etmiştir.

Sedat Simavî bugünkü adı ile Reymond Poel İstanbulda operatör Cafer Tayyar tarafından sünnetin aksi plâstik bir ameliye neticesinde Hıristiyan olduktan sonra Fener'e gitmiş orada Atenagoras tarafından vaftizi icra kılınmıştır.

Sevgili dindaşımız gazetemizin misafiri olarak halen Londrada bulunmaktadır. Dün kendisini Vest minister klisesine götürdük. Yeni dindaşımız Baş papazın elini öptükten ve hayır duasını aldıktan sonra büyük putun karşısına gitti bir dua okudu Kendisine papaz tarafından sunulan okunmuş şaraptan içti. Yeni dindaşımıza İngiliz sömürgele -

(Devamı 4 de)

Şairimiz Nazım Hikmet

Hakkında Milletlerarası Demokrat Hukukçular Cemiyetinin Gönderdiği Mektup

(Birleşmiş Milletler Teşkilâtının istişari organlarından biri olan «Milletlerarası Demokrat Hukukçular Cemiyeti»nin 12 senedenberi haksız yere zindanlarda çürütülen büyük şairimiz Nazım Hikmet'in serbest bırakılması hakkında Milli Savunma Bakanı B. Hüsnü Çakıra, Adalet Bakanı B. Fuat Sirmene ve B. M. M. Başkanı B. Şükrü Saracoğluna yolladığı mektupların bir sureti de gazetelere gönderilmiştir. Bu mektup, yalnız İzmirde çıkan «Yeni Asır» yazetesinin 10 Şubat tarihli sayısında neşredilmiştir. Mektubun tercümesini biz de aynen veriyoruz.)

Nuhun Gemisi Gazetesi Müdürlüğüne

İstanbul

Bay Müdür;

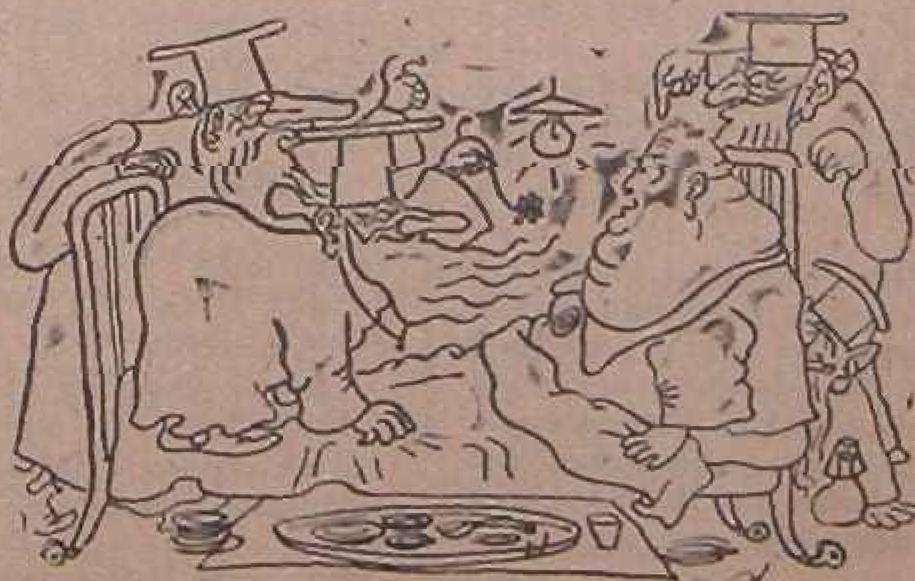
Türkiye Cumhuriyeti Millet Meclisi Başkanı Ekselâns Şükrü Saracoğluya, büyük şair Nazım Hikmet meselesi hakkında gönderdiğimiz mektup sureti ilişiktir.

Nazım Hikmetin serbest bırakılması için ayni zamanda O N U (Birleşmiş Milletler Teşkilâtı), UNESCO, İnsan Hakları Cemiyeti ile Cemiyetimizin milli şubeleri ve muharrirler milli komitesi nezdinde de teşebbüsler yapılmıştır.

Joe Nordmann Umumi Kâtip

(Devamı 4 de)

Athenagoras Yahya Kemali ziyaret etti

KABUS...

Damgalı hayvanlar

Anadolunun bir çok yerlerinde «Demokrat» köylüler kendi hayvanlarile Halk Partililerin hayvanları karışmasın diye üzerine D. P. damgası vuruyorlarmış.

C. H .P. liler de senelerce evvel bu usulü tatbik etselerdi acaba bugün D. P. damgası vurulacak kaç hayvan bulunurdu?

TÜSTAV

İşçiler Konuşuyor

Milletvekili işçiler - İşçi evleri F. Kerim Gökay ve horul horul uyuyanlar-Çalışma bakanının gelip gitmesi

Milletvekili, işçiler ve karikatürist Ramiz Gökçe...

İşçilerden üç tanesi bu sefer İstanbul milletvekili olarak B. M. M. ne gönderilmesine karar veren C. H. P. harı harıl sadık işçi arıyormuş. Cumhuriyet gazetesinin yazdığına göre Zühtü Tetey'le Süreyya Birol'un ve Halit Çelen'in aday gösterilmesi düşünülmüş, Defterdarda ki işçiler bu isimler üzerinde konuşuyorlardı:

— Şimdiye kadar Zühtü Tetey in C. H. P. ile ilişiği olmadığı söyleniyordu. Bizim Yaşar beyi Başkanlığa seçtirmemeleri sebebinin de sırf C. H. P. li olmasından ileri geldiği bildiriliyordu. Demek ki Zühtü Tetey gizli bir Halk Partili imiş.

— Hayır, diye itiraz etti bir işçi, işçi sendikaları nın yeni başkanı kayden değil kalben C.H.P. li Halbuki Yaşar bey kayden değil de kalben C. H. P. li Halbuki Yaşar Bey kayden partili de kalben değil. Sebebi bu.

— Peki, Süreyya Birol'a ne buyurulur?

— Bence onun seçilmesine işçiler değil ama, karikatürcü Ramiz sevinir.

— Neden?

— Çünkü Ramizin karikatürlerinde C. H. P. liler hep şişman şişman gösterilir. Buna da Sirer kızarmış. Şimdi Süreyya Birol-u mebus seçtirirlerse Ramiz görüşünde haklı olduğuna sevinecektir.

İşçi evleri, Fahreddin K. Gökay ve harıl harıl uyuyorlar...

Küçük vali Fahrettin Kerim Gökay işçilere ev yaptırılacak arsalar: Seçmiş. Sütlüce tepelerinde yüzlerce evlik yer ayırmış.

İşçiler kendi aralarında şöyle konuşuyorlardı:

— Bu işçi evleri işine ne dersin?

— Ne diyeceğim C. H. P. nin vaitle avutma politikasına vali de katıldı. Yer bulduk falan derken ucuz ev hülyasına bizi inandıracak. Seçimde de oylarımızı alacaklar.

— Yağma yok dedi arkadaşı, senelerce bizi evsiz bırakan bir parti Gecekondularda bile hiç birimize rahat nefes aldırmazken onlara reyimizi vermeyiz. Eloğlu isteyince bir gündebeş yüz ev kurduruyor Ev yapacak olanlar şimdiye kadar nerede idiler.

İlâhi sende, nerede olacaklar, rahat koltuklarında horul horul uyuyorlardı. Seçim yaklaşınca uyanıverdiler.

Çalışma Bakanının gelip gitmesi

İki işçi konuşuyordu:

— Duyduk ki Çalışma Bakanı şehrimize gelmiş. Fakat gelmesi ile gitmesi bir olmuş. Sebebini anlayamadım.

— Her halde hususi işleri ile meşgul olmamıştır.

— Benim hatırıma bir şey geldi: Acaba hür işçi sendikaları birliğinin kurulamamasında ve kendilerine güçlükler çıkarıl - masında Bakanın gelip gitmesi rol oynamasın?

— Bilmem, sende hiç hayra yormazsın.

Greve razı olmadıktan sonraona Çalışma Bakanı değil çalıştıranlar bakanı demek daha doğrudur.

İster İnan İster İnanma

— Sirer grevin vakti geçmemiş bir silâh olduğunu ve işçiden ziyade işvereni yaralayacağını söyledi.

— Dış seferden dönen bir gemide kaçak eşya bulunmadı.

— Dün hiç bir yangın olmadı.

— Amerika sırrını çaldırmadan bir bomba yapabildi.

— Demir perde gerisinde halkın yarısı öteki yarısını çiğ çiğ yedi.

— Fahrettin Kerim bir toplantıda bulunmadı.

— Af kanunu çıktı.

— Celâl Bayar konuşmadı.

— Athenagoras «Nuhun Gemisi»ni ziyaret etti.

Halk Partisi... Halk Partisinin yapamıyacağı bir şeyi bulamadık.

Gaziantepli işçiler bildiriyor:

Gaziantepte Ersoyların iplik ve dokuma fabrikasında bir ayda fabrikadaki amele mevcudunun hepsine (6) saat temizliği bir aylık tanzim edilen cetvel fişleri de (2) saat kayıt edilip bir ayda yüz elliye yakın amelenin 600 saatlik çalışması çalınmaktadır.

Pazar günü iş kanunu gereğince resmi tatil günü olduğu halde iş kanununa mugayır olarak işçiyi cebri çalıştırmağa mecbur tutup pazar günü çalışmayı kabul etmiyenleri de kapı dışarı etmektedir.

Fabrikada yemeği alacak yüz ameleye yeter yeter yemek kapları bulundurulmayıp 50 kap ve kaşık bulunarak yemeği yiyenin başında üç beş amele bekleyim. Bulaşığı bulaşığına sağlığımızın bozulup bozulmadığı düşünülmeyip gayri muntazam devam edilmesi.

Fabrikaya senede bir kaç defaya raslıyan ilgi bir âmir tarafından amelenin durumu teftiş gözü ile görülürken derhal yemekler muntazam verilir peçete dağıtılır. Sağlıyımızı koruyacak intizama riayet olunur.

Beyan ettiğimiz cihetler gazeteniz vasıtasiyle neşriyat yapılmasınıdurumumuz hakkında Gaziantep Çalışma Bölge Müdürlüğüne vaki şikâyetimiz de vardır. Halen bu gibi yolsuzlukların önüne geçilemediğinden Yüksek Cumhuriyet hükûmetimizin işçiye bahsettiği iş kanunu gereğince ilgili makamlar tarafından cihetlerin tetkik buyrulmasını bir karı mektubu halinde saygı yazıyoruz.

(İmzalar gazetemizde mahfuzdur)

Haftanın Balonları

Hürriyet - Niçin Müslüman oldum?

Nuh - Entelijan Servise daha iyi hizmet etmek için.

Cumhuriyet - İstimsiz seçim.

Nuh - İstimi sonradan gelecek te ondan!

Son Saat - Nuri Demirağ seçime hazır!

Nuh - Kuzu yemeğe hazırlanın!

Son Saat - Sarhoşlar yüzünden vali hakkında takibat açılacak mı?

Nuh - Vali unuttu galiba ,sarhoştan deli bile korkarmış!

Yeni İstanbul - Ekmekler beyazlıyacak.

Nuh - Biz sarardıktan sonra!

Yeni İstanbul - Türkiye Marşal Plânından en çok faydalanan memlekettir.

Nuh - Ötekilerin halini varın siz hesap edin!

Vatan - Amerika hazır.

Nuh - Niye?

Gece Postası - Bakırköy akıl hastahanesi genişletiliyor.

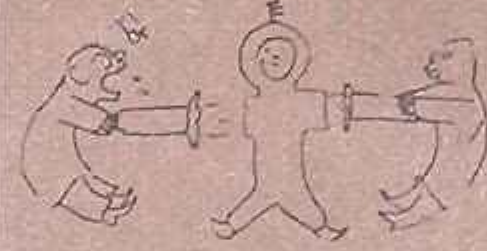
Nuh - Ne kadar genişletilse yine dar gelir!

Dalgıcı kim kurtardı?

Hâdise bir az gecikmiş olmakla beraber şayanı dikkat:

2 Şubat tarihli gazetelerde Amerikalı gedikli tarafından tedavi edilerek hayatı kurtarılan dalgıç Muharrem Çoşkunun Amerikalı gediklinin elini sıkarken görmüş ve dostluğumuzun böyle hayırlı sahalara intikal ettiğini düşünerek doğrusu sevinmiştik...

Fakakt ne yazık ki bu kadarcık sevincimiz bile uzun sürmedi:

Dün bu meselenin konşulduğunu bir yerde birisi dalgıcın Türk hekimleri tarafından kurtarıldığını ve hatta dalgıcı kurtaran binbaşının bu yoldaki izahatinin 3 şubat tarihli Vatan gazetesinde çıktığını söyledi.

Doğrusu inanmadık. Hemen gazeteyi bulduk... Hakikaten gazetede binbaşı Necdet Akyol «Muharremin tedavisi Kasımpaşa Dalgıç komutanı Yarbay Tacettin Baysal ile benim tarafından yapılmıştır» diyor.

Gel de çıldırma, dalgıcı kim kurtardı ?

Işinin garip tarafına bakın ki Binbaşının izahatı bulunan yazının üstünde dalgıç kendisini kurtardığı söylenen Amerikalının elini sık'yor...

Deli olmak işten değil!

Fakat sonradan bize meselenin aslını anlattılar: Meğer bu dalgıcın Türk hekimleri tarafından kurtarıldığını duyan Amerikan Yardım heyeti dalgıcı bbuldurmuş; Foto Sabah'ı angaje etmiş. Amerikalı gedikli ile beraber âletin başına gönderip o mahut pozu verdirmiş. Sonradan bu yalancı fotoğrafla beraber uydurma hâvadisi gazetelere göndermiş ve bu gibi hâvadisleri doğruluğunu tetkik etmeden neşretmeğe alışkan gazetelerimiz hemen neşretmişler...

Yakında çekilecek yardım filmine hazırlık olacak...

Deli saçması

Fahrettin Kerim Kökay tımarhaneyi teftiş ediyordu. Her geçitiği koğuşta deliler ayağa kalkarak kendisini selâmlamakta idiler. Fakat megalomanlar koğuşunda yeni gelmiş bir deli ayağa kalkmadı. Bunu gören valimiz hiddetle hastaya doğru yaklaştı:

— Niye ayağa kalkmıyorsun? Diye sordu.

Deli,

— Niye kalkayım? dedi.

Vali,

— Sen benim kim olduğumu biliyormusun?

Deli:

— Yoo!

— Ben Yeşilay Cemiyeti Başkanı, Verem Cemiyeti İdare üyesi, Çocuk Esirgeme Kurumu fahrî başkanı, Milletlerarası Akıl Hıfzıssıhhası üyesi,

Vali bitmez tükenmez ünvanlarını saymakta devam ederken bir aralık deli hastahane müdürünün kulağına eğildi:

— Bu hastalık bende de böyle başlamıştı ,dedi.

Gırtlağa kadar BORÇ

Bütçe müzakerelerinde Abidin Potoğlu söz almış, borçlarımızın 2.5 milyarı geçtiğini anlatmış ve demiş ki:

«Vergilerin, daha fazla yükseltilmesi kabiliyeti kalmamıştır Hayat standartları düşmüştür, Altın ve döviz mevcudumuz azalmıştır, 945 de 213 ton olan altın stokumuz bugün 137 tona inmiştir.

Yine o tarihlerde 150-180 milyon olan dövizimiz erimiş ve hattâ bugün aleyhimize olarak 30-40 milyon açık vermektedir.»

«Borçlarımız her sene artmıştır ve bu sene de artmaktadır. Biliyorsunuz bu sene borçlarına 20 milyon istikrazı dahili koyduk. Diğer taraftan Amerikalılardan Marşhal yardımından aldığımız 35 milyon dolarlık kredi de nihayet bir borçtur.»

«Şunu da belirteyim ki, artık membalarımız kurumuştur, başka yerden borç alacak vaziyette değiliz. Çünkü bize şu da gösteriyor ki çıkardığımız istikrazı dahili tahvilinin ancak 963 bin liralığı satılmış ve dört milyon liralığı da amortisman sandığına devredilmek zarureti hasıl olmuştur, arkadaşlar.

Demek ki, artık bizim borçlarımız son merhalesine vasıl olmuştur.»

Yani C. H. P. nin dediği kadar parlak vaziyetimiz, bunca başarıyı temin eden bir partiyi iktidardan uzaklaştırmak cinnet olur..

Milli Eğitim bütçesi ve NEDAMET

Büyük Millet Meclisinde, Milli Eğitim Bütçesinin müzakeresi sırasında, Osman Ocak adında bir milletvekili, liselerle orta okullarda da, din dersleri nin okutulmasını istedi Ortaokullarla liselerde okutulacak din derslerinin talebe imam ve hatip kurslarına, ilâhiyet fakültesine girmek arzularını uyandıracağına bu suretle lâiklik prensibi ile bağdaşan müselsel ve insicamlı bir sistem vazedileceğini ileri sürdü. Bu sayın milletvekilinin bu çok önemli mütaleâlarını biz ne yalan söyliyelim, pek yerinde fakat biraz eksik bulduk, bizce orta okullarla liselerde yalnız ve yalnız din dersleri okutulmalıdır, öyle ya necasetten taharet, namaza, sual melaikelerinin rütbeleri ve çeşitleri, Kâbir Azâbı, el basübâdelmevt gibi pek nazik ve ince bir takım meseleler ortada işlenmemiş bir vaziyette durup dururken, fizik - kimya okutmak düpedüz cinayettir, hem efendim, uçaklar, atom ve idrojen bombaları, gelmiş geçmiş bil - cümle keşifler, gramofon iğnesinden diş fırçasına kadar, Kur'anı azimüşşanda aynile yazılı değil mi, Milletimizin medeniyet âleminde geri kalmasında hep bu ne idüğü belirsiz kimyalar fizikler sebeb olmadı mı? Memleketteyol yokmuş köprü yokmuş, lâf bunların hepsi... Sırat köprüsünün kıldan inceliği kılıçtan keskinliğini, beş sene kadar ilk mektepte üç sene kadar ortada bir üç sene lisede, bir altı sene de ilâhiyat fakültesinde öğrenmek nemize yetmez...

Köylünün sıtmalı, mayasıllı, trahomlu olduğu söyleniyor, biz zannetmiyoruz ya, şayet böyle bir vaziyet varsa buna sebep doktorlardır. Zira din kitaplarımızda yazılı dualar ve tütsüler, muskalar bu hastalıklara tatbik edilse, köylümüz bizmillahi tealâ cümle musibetten pirüpak olacağı gibi, bundan böyle de dert yüzü görmez... Gazetemiz çıktığı günden beri söylüyor: Yapılacak iş meydanda, dini mübinimize dört elle sarılmalı işimizi Allaha emanet etmeli, mühendislik doktorluk v.s. gibi her türlü esastan âri yobazlıklara iltifat etmemeliyiz. Bakın ne güzel söylüyor

Saygısızlık aldı yürüdü diyor, büyük küçük farkı kalmadı, misal mi ararsınız, işte Çobanoğlu... Tutmuş veriştiriyormuş Baltacıoğluna — Baltacıoğlu gibi 2 metrelik bir büyüğe hem de Yaşar Baltacıoğlu, Yeni Adam, tuttuğun altın olsun... Nuhun Gemisi bütün tayfaları ile senden yana. Bakın ustad neler buyuruyor, Mecliste, Millî Eğitim bütçesi müzakeresi sırasında:»

«— Arkadaşlar, Hazreti Muhammedin bir sözünün Türkçesini okudum, Aman Yarabbi, bakınız ne diyor: «Bir günahkâr günahını işlediğine nedamet etse işlememiş gibi olur.» Bu ne yüce şey Rarabbi!. Bu, ufak bir kıskançlık yüzünden karısını öldüren Otell'ya benzer mi? Bu ne insani şey, bu ne moraldir!. Bu ne tolerans tır! Neden Müslümanım?... Kimyahanede potanın içerisinde kimya tecrübesi yaptım da ondan mı? Hayır, büyüktür de onun için.»

Elbette ya, ne sandınız, onun için elbette, zaten bizce de tutulacak yol budur, kimya potasına Şekspir nâm kâfire ne hâcet, iş yapıp edip arkadan nedâmet getirmekte.. Çalınmış çırpılmış, dolaplar fırıldaklar dönmüş, kimisi peygamber bûzate gibi çıplak, kimisi azıksız, katıksız, boş ver, varsa yoksa nedâmet, nedamet efendiler nedâmet...

Aman Generalim böyle şeyler sorma

Mecliste ordu işleri konuşuluyormuş, General Aldoğan bir şeyler soracak olmuş, yooo demişler, bunlar sorulmaz, bunlar sır demişler. General de dayanamamış, 'inşaf demiş, Truman bunları biliyor, raporunda yazıyor da neden millet bilmesin, ben bilmeyeyim?. Aaa, vallaha aklına bir şeyler oldu generalin, yahu kendini Truman mı sandın generalim, Truman bizim işlerden 3 ayda bir söz açıyor, kongrede, biz sonradan duyuyoruz, eğer mutlak öğrenmek istediğin birşey varsa Trumana sor, hem cevap verir nezaket dairesinde, hem de küfür dinlemezsin; bitti gitti. Böyle şeyler sorulmaz generalim, ne yapıyorsun...

Mecliste seçim ve bütçe tartışmaları

Maliye Bakanı olduktan sonra en büyük başarılarını Büyük Adada göstermiş olan Bay İ. R. Aksal Meclisteki bütçe beyanatı sırasında «İstikbale emniyetle bakmamız için kuvvetli sebepler var - dır.» demiş.

Biz bu sözleri C. H. P. Meclis ekseriyetine verilmiş bir müjde olarak anlıyoruz: Yani önümüzdeki seçimlerin neticesi hakkında Yoksa her tarafından su alan delik bir tek neye dönmüş «Maliye» gemisininsüvarisi olan bu zat için orta da karaya oturmaktan gayri bir ümit olmasa gerek!

Şu körolası hakikat

Maliye Bakanının istikbale emniyetle bakmamızı sağlık veren lâflarının çıktığı gazetelerde şöyle bir de küçücük, ehemmiyetsiz bir havadiscik vardır:

«İstanbul Ticaret ve sanayi odası ocak ayına ait geçim endeksini hazırlamıştır. Bu endekse göre, ana, baba ve üç çocuklu bir aile ocak ayında 473 lira 24 kuruş ile geçinebilmiştir.

Aynı aile geçinmesi için Aralık ayında 469 lira 21 kuruş sarfetmiştir. Aradaki dört liralık fark gıda maddelerinin yükselmesinden ileri gelmektedir.»

Fazla söze ne hacet: «İstikbale emniyetle bakabiliriz!»

Marşal efendimiz!

Demokratlar adına bütçeyi sözde tenkit ederken Adnan Menderes Meclis kürsüsünde Marşal plânına kasideler okudu: Aman efendim, ne piyaz, ne piyaz, bu kadarını Marşalcılığın Türkiyede en büyükavukatı Bay Barlas bile kıvıramadi Marşal Plânina dünya tarihinde rastlanmazmış; yok şöyle güzel, böyle ileriymiş, falan filân.

Bay Menderes'in seçim dolayısile bugünlerde gazetede okuduğu yok galiba. Eğer okusaydı en büyük fabrikatörlerden Şakir Zümrenin 2 milyar tutarındaki millî sanayimizin «Marşal plânı gereğince yapılan serbest ithalât yüzünden top atmak üzere olduğu hakkındaki sözlerinden haberdar olurdu.

Ama diyeceksiniz ki, öğrenseydi başka türlü mü konuşacaktı sanki!

Doğru söze ne denir?

Bütçe tartışmaları sırasında Amerikan yardımına, bunun nasıl memleketi sömürgeleştirdiğine dair tek kelime söylemiyen D. P. ve M. P. hatipleri, asma budama kabilinden, işbu yardım yerinde kullanılmıyor diye bir araba lâf ettiler. C. H. P. nin yedek sözcülerinden Fahri Karakaya bir aralık bu haddini bilmezlere şöyle bağırmış:

«Bu parayı veren Amerika! size ne oluyor?» Amerika parasının burada sarfedilmesine mü saade edilmiş ne olacak?»

Gördünüz mü doğru sözlü adamı? Amerika bu! Parayı veren o; nasıl sarfedileceğini, neceğini emreden yine o! Ona karşı kimin ne söylemek haddine!

Şemsettin Günaltay kabinesinin nazlı üyesi Nihat Erim Kaymakamlık kursu gören genç idarecilerle konuşmuş. Neler söylemiş dersiniz?

Tabii seçimden bahsetmiş; dervişin fikri ne ise zikri de odur. Bu günlerde bizim devlet adamlarının ve C. H. P. sözcülerinin başka ne dertleri var ki. Hoş dert filân diye bir şey yok ya ortada. Nasıl olsa 1950 seçimlerini de 1946 misali kazanacaklardır. Netekim B. Erim de bunu: «1950 seçiminde tam emniyet yaratacak neticeler almak hedefini gütmekteyiz.» diyerek açığa vurmuş oluyor.

C. H. P. ve elebaşıları için «tam emniyet yaratacak neticeler» iktidar koltuğunda kalmaktan başka ne olabilir ki?

Centilmenlik dediğin

Bay Erimin ağzından ballar akıyor. Öyle tatlı, öyle demokratça konuşuyor ki bir zamanlar pek otoriter bir hiddette kapılıp «gerekirse hürriyet heykeline şal örteriz!» diye yıldırımlar yağdırdığını unutasınız geliyor: «Eğer partiler olgunluk gösterir haklarına razı olurlarsa, centilmence hareket ederlerse seçimlerde her şey yolunda gidermiş.

Tabiî burada «centilmenliği» seçimlerde iktidarın marifetlerine göz yummak diye anlamak lâzım!

Hep bir ağızdan!

Mecliste seçim kanunu nihayet kabul edildi, D. P. ile C. H. P. arasındaki kaynaşma anlaşma ve uyuşma bu suretle neticelendi.

Bu işten iki taraf da memnun! (Hoş iki taraf demek yanlış ya! Bir yüzün iki tarafı diye anlamalı bunu!) Öyleki gazetelerin yazdığına göre Menderes'in nutkunu C. H. P. liler Başbakan'ınkini de D. P liler alkışlamış!

Artık hep bir ağızdan:

Şeker alaım şeker alalım
Köyümüze gidelim nikâh olalım

şarkısını söyleyip seçim propagandasına girişmekten başka yapılacak iş kalmadı demektir.

GERÇEK...

— Okudunmu, yeni çıkmağa başlayan güya «Sosyalist» bir gazete» Sirer işçiler için faydalı işler yaptı» diyor.

«Gerçek» söze ne denir?

MEKTUP — Nuh Dede Eliyle Dokumacı Ahmede

Ustacım Ahmet,

Ökkeş usta, Dilber berber evinde çalışan berber çırağı Lütfullahtan bayatlamış gazete alıyo yüz paraya, avara durdukça okuyo, hem okuyo, hemi de dinletiyo cümlemize. Essahsa Demirkırat Halk fırkasiyle barışmış, acep sebebi nola ki? Karokolda, seçimde yediğimiz zopa kâr kaldı yanımıza desene, dedim. Heye dedi Ökkeş usta, o da kâr kaldı belle oölum... Demirkırat böyükleri çıkarlarını buldular, yoğusa heç mümkünü yok. Ortada nedeğişti ki?... Demirkırat fakir fıkarayı düşünecek, onnarı aç komayacak, onnara iş bulacak, ağanın elinden kurtaracak sandık... Zoppa yedik bu uğurda, sırtımızda adam taşıdık, mıhtarlarla dolaştık, başımız belâya girdi, netti Demirkırat böyükleri, Heç, Hık mık dediler, o kadar. Etmen eylemen, darılırık Halk fırkasına, Lâfınan olacak iş değil di bu.

Beylerden Demirkırat olunca anca bukadar olurmuş demek. Eloğlundan medet umduk, böyle oldu. Bu da kulağımıza küpe olsun dedi Ökkeş usta, Demirkıratçı fırka anca kendinizden olursa olur. Kendinizden adam seçeceğik oğlum dedi, ne vakit ki fakir fukaranın Demirkıratı kurulacak, o vakit iş başkalaşır dedi Ökkeş usta, yoğusa bakma, annaşır bunlar dedi, bunların ki kavga değel, yârenlik tuttuğunu koparacak bi Demirkırat lâzım bize. Bunarda iş yok, bunnar lâf ebesi ,zoppayı biz yiyeceğik, hoşşafı onnar içecek. Değel mi ki elbirliği etmişler, yabancı bezirgeni Ökkeş ustadan üstün dutmuşlar. Faizci öküzünü, pulluğunu ,tohumluğunu verdikten kelli, gönlünü hoş etmezsen olur mu Veli Yılmaz? Olmaz usta dedi. Bizimki de o hesap, faizcinin elindeydik kardaş, Marşala faiz ödüyoruk gayrı dedi Ökkeş... Usta, işler çapanoğlu...

Veli Yılmaz

RADYO

Bizim Bestekârların Konseri

Göğsümüz iftiharla kabardı doğrusu, Bilhassa bestekarların baştaki monoloğlar harikulâde idi. Hele Ekrem Reşit Rey Karagöz rolünde milleti kırdı geçirdi.

Evvelâ Ekrem Reşit Beyefendinin enstantenelerini dinleyeceğimiz söylendi. Birinci parça balıkçıların balık tutması imiş... Mübarek enstantane değil film... Balıkçılar ağ atıyor, çekiyorlar... Derken bir dalga... Bir daha... Palamutlar, hamsiler, uskumrular gelmeğe başlıyor... Derken bir torik cup diye denize atılıyor... Sonunda bir gürültü oldu. Bazıları ağa köpek balığı takıldı: dediler, bazıları da bestekâr denize düştü dediler. Bir türlü anlayamadık. Ekrem Reşit Beyefendiye soracağız...

Tefsiri müzik de iyi oluyor.. Kur'an gibi bir şey... Eğer ikinci parça için âmâ dilenci dileniyor dememiş olsalardı gülmekten kırılacaktık. Allahtan söylediler de biraz müteessir olduk.

Üstadın Eyüp Camiindeki sessizlik tasvirine gelince realizm rekoru... Hakikaten sesizlik... Beş dakika kulağınıza hiç bir ses gelmiyor... E bu buluşla ne kadar iftihar etsek yeridir... Bembeyaz bir levhayı kar manzarası diye yutturan ressam haltetmiş bunun yanında...

Allahtan kısa bir bayram gürültüsü ile üstadın enstantaneleri bitti de biz de bayram ettik .

Ülvi CemalErkin Beyin koncertosu bir az gayret sarfederek dinlemek mümkündü amma bu kadar millî heyecana dayanamayız diye radyoyu kapatmayı münasip bulduk.

Niçin hristiyan oldum

(Baş tarafı 1 ci sayfada)

rindeki zencilerin derilerinden bilhassa kendisi için yapılmış bir cilt içinde İncil takdim kılındı. Mister Reymond Poel eski ismile Sedat Simavi Bey; bir kaç defa istavroz çıkardıktan sonra İncili öperek cebine koymuş ve kilise papazlarının duaları arasında kiliseden çıkmıştır

Bundan sonra bir Londra lokantasına giden yeni dindaşımız bol bol domuz eti yemiş ve bu sırada :

— Şu Hıristiyanlık ne güzel şey demiştir.

Yeni dindaşımız yemekten sonra meşhur İngiliz casusu Lavrensin ve İstiklâl mücadelesinin en amansız düşmanı Loyit Corcun mezarına çelenk koymuştur. Bundan sonra Çörçili ziyaret ederek tombul yanaklarından öpmek istemiş ise de Mister Çörçil seçim propagandasındaki tezinden dolayı şimdilik, bir Hıristiyan dahi olsa, bir Türk ile açıkça temas etmekten çekinmiştir.

Yeni dindaşımız, yarından itibaren size niçin Hıristiyan olduğunu ve gazetesinin satışını nasıl arttırdığını anlatacaktır.

NAZIM HİKMET

(Baştarafı 1 inci de)

MEKTUP SURETİ

Bay Hüsnü Çakır: Türkiye Milli Savunma Bakanı.

Bay Fuat Sirmen: Türkiye Adalet Bakanı.

Ekselâns Bay Şükrü Saracoğlu: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı.

Ekselâns,

Zamanımızın en büyük şairlerinden biri olan Nazım Hikmet takriben 12 seneden beri hapistedir.

29 Mart 1938 tarihinde Türk Harp Okulu komutanlığı mahkemesince 15 sene ağır hapse ve bir kaç ay sonra, 29 Ağustos 1938 tarihinde, Donanma Komutanlığı mahkemesince de ayrıca 20 sene ağır hapse ve medeni haklardan mahrumiyete mahkûm edilmiştir. Bu iki mahkûmiyet kısmen birleştirilerek 28 sene 4 ay ağır hapse iblâğ olunmuştur.

Beynelmilel Demokrat Hukukçular Cemiyeti bu mahkûmiyetlerin saiklerini ve ne gibi şartlar dahilinde hükme bağlandığını öğrenmiş bulunuyor.

Nazım Hikmet, eserlerinin demokratik mahiyeti sebebile memleketinin ceza mahkemeleri huzuruna mükerreren: 1925 Ağustos, 1928 Aralık, 1931 Mayıs, 1933 Temmuz - Ağustos, 1936 Aralık aylarında sevk edilmişti. Her defasında aleyhindeki ithamların esassızlığı dolayısile serbest bırakılmış veya beraet etmişti.

1938 de, ordu ve donanma subaylarının dolaplarında eserleri keşfedildiği için «askerlerle münasebete girişmiş olmak» suçiyle yeniden tevkif edildi. Bu hâdise ise meriyette bulunan kanunlara göre cezayi müstelzim değildir.

Bununla beraber Nazım Hikmet 28 sene 4 ay ağır hapse mahkûm edildi. Mahkûmiyetinden önce Türk Askeri Ceza Kanunu (madde: 94 ve 148) değiştirildi. Bu maksatla çıkarılan 3719 sayılı kanun gerekçesinde, bu kanununun Türk mevzuatı kanuniyesindeki bir boşluğu doldurmağa mâtuf bulunduğu itiraf edilmekle beraber bu keyfiyet, Nazım Hikmete isnad olunan fiil ve hareketlerin emsaline mâtuf bulunmuyordu.

Yeni metinler esasen âzamisi bir ve beş sene olan hapis cezasını ihtiva ediyordu.

Bu sebeple, Vatan gazetesi 1 Eylül 1949 tarihinde «Kanunda olmayan suç ve suçsuz mahkûmiyet» başlığı altında Nazım Hikmetin mahkûmiyeti hakkında bir makale neşretti. Makalenin muharriri bugün mütekait olan askeri mahkeme hâkimlerinden Selâmi Helvacıoğlu olup memleketin umumi efkârı huzurunda vicdanını boşaltmak luzumunu hissetmiştir.

Makalesinin sonunda şunları yazıyor:

«Nazım Hikmet aleyhindeki itham doğru bile olsaydı, kendisini, işlendikleri zaman suç olmıyan fiil ve hareketlerden dolayı mahkûm etmeğe katiyen hak vermezdi. Kanunun tadilinden sonra derpiş edilen cezaya gelince; bu ceza Nazım Hikmete hükmedilen cezanın çok dunundadır.»

Vatan gazetesi tarafından ezcümle 12 Eylül ve 16 Ekim 1949 tarihlerinde diğer makaleler neşredildi. Bunlarla şairi, avukatı İrfan Eminin müdafaasından mahrum etmekten başka bir gayesi olmıyan diğer «icabı maslâhat» kanunların çıkarıldığı açıklanmıştır. Bu, Baro Teşkilâtı Kanununun 112nci maddesi olup metni şudur:

«Komünistlerin dâvalarını israr ile müdafaa ettiği tebeyyün eden bir avukat Barodan çıkarılabilir.»

Buna rağmen avukat İrfan Emin bu ürkütme teşebbüsü karşısında eğilmeyince, müekkilini müdafaa ruhsatını alamadı. Nazım Hikmet, hafi celsede, ikinci defasında bir harp gemisi üzerinde ve müdafaa edilmeden mahkûm edildi.

Hakkın açık ve kaba bir şekilde ihlâlini hiç bir dürüst vicdan kabul edemez.

Bugün, keyfiyetten artık haberdar bulunan dünya umumi efkârı zamanımızın en büyük muharrirlerinden ve en mümtaz mütefekkirlerinden biri olan bu insanın çektiği eza ve cefa ile ilgilenmektedir.

Onun hayatı tehlikededir. 12 sene ağır hapisten sonra Bursa hapishanesinde zindana atılmış, tecrid edilmiş, hapisten harap olan sıhhatinin zaruri kıldığı itinalardan mahrum bırakılmıştır. Vahim Anjin dö puatrin krizlerinden muztariptir.

Cemiyetimiz, Nazım Hikmetin serbest bırakılması için haklı dâvasını ele almağa karar vermiştir. Halen yürürlükte bulunan Türk kanunları gereğince Nazım Hikmetin serbest bırakılmasını talep ediyoruz. Ezcümle Türk ceza kanununun 2 nci maddesi şöyle der.

«İşlendiği zaman yürürlükte olan kanunun suç saymadığı bir hareketten dolayı kimse cezalandırılmıyacaktır. Kimse, işlediği zamandan sonra çıkan kanunlarla suç mahiyetinde telâkki edilen hatalarından dolayı mahkûm edilemiyecektir. Eğer böyle cezalar hükmedilmişse bunların infazı ve kanuni takibatı kendiliğinden sakıt olur.»

Bu metne göre, Nazım Hikmetin hapiste tutulması da, aleyhine hükmolunan mahkûmiyetler kadar gayri kanunidir.

Binaenaleyh; derhal serbest bırakılmasını sizden talep etmekle şeref duyuyoruz.

En yüksek saygılarımızın teminatını lütfen kabul buyurunuz, ekselâns.

D. N. Pritt

Başkan, Kralın Müşaviri, İngiliz Parlâmentosu üyesi

Joe Nordmann

Umumi Kâtip, Paris Barosu Avukatlarından

İthalât serbestisi ve Türk işçisi

(Baş tarafı 1 de)

nayii de, ithal serbestliğinden pek kısa bir zaman sonra iflâs bayrağını çekecektir.

Amerikalılar bunu önceden hesapladıkları için, memlekete girecek yabancı sermayesi için teminat istediler. Bu teminat bugün yarın Meclise gelecek olan bir kanun taşarısı ile sağlanıyor. Yabancı sermayesi buradaki kazancını da , tesislerini de, dilediği zaman memleketten çıkarmak hakkını kazanıyor bu kanunla.

İflâs etmeğe yüz tutan yerli sanayiimiz, böylece garantili yabancı sermayesinin eline düşecek, Sözde ortaklıklar kurulacak. Ama bu öyle bir ortaklı ki bizimkiler bir korsa, onlar yüz koyacaklar. Tabii işlerin idaresi ve kazançların paylaşılması da bu nisbete göre olacak.

Öte yandan fazla fazla ithal ettiğimiz malların bedelini, ihracatımızla ödeyemiyeceğimiz için altınlarımızı satmak zorunda kalacağız. Altınlar tükenince ,tediye müvazenemizdeki açık, Amerikadan alacağımız, borçlarla kapatılacak. Borç kabardıça istiklâl azalacak. İstiklâl azaldıkça memlekete daha çok yabancı malı ve Amerikan nüfuzu girecek Ve bunlar girdikçe Türk işçisinin alın terinden kazanılan kârlar oluk gibi Amerikaya, memleket dışına akacak, halkın benzi büsbütün solacak, takati büsbütün tükenecek.

NUH

Ruhani Meterioloji haberleri

Devlet Meterioloji ve Hava yolları umum müdürlüğünden bildiriliyor:

Ankara - Medine, Ankara Kahire-Mekke uçuş yollarında hava yüzde yetmiş beş tütsü ve buharla kaplı olup, rüzgârlar genel olarak Mekke'den Kâbeye esecek. Görüş mesafesi minare boyu olacak, uçaklarda imam bulundurulacağından hakka doğru uçuşlarda tam bir intizam temin edilecektir. Amin.

Ankaradan M. Berki:

Amerikan müdahalesi üzerinde durmamızı haklı buluyor, fakat «elimizden bir şey gelmiyeceği içinbunun akıbetine katlanmamızın zaruri» olduğunu söylüyor ve dolayısile bu şekildeki neşriyatımızı fuzulî addediyorsunuz.

Biz o kanaatte değiliz. Hocanın meşhur hikâyesini bilirsiniz: Hoca bir gün bakkalın düşünüp durduğunu görür, sorar:

— Yahu, ne düşünüyorsun ?

Bakkal cevap verir:

— Sorma işler kötü:

Hoca bir müddet düşündükten sonra:

— Unun var mı?

— Var.

— Yağın?

— Yağım da var.

— Ya şekerin?

— O da var,

— Öyle ise ne duruyorsun helva yapıp yeysene!

İşte ben de size sorsam:

— Yüz binlerce Türk işçisi Amerikanın bu müdahalesinden dolayı işsiz ve aç kalmak tehlikesinde mi?

— Evet.

— Toprak ağalarına verilen traktörler yüzünden milyonlarca küçük köylü toprağını kaybetmeğe mahkûm mu? Milyonlarca ırgat toprakta iş bulmaktan aciz mi?

— Evet.

— Bütün sanayiciler, ihracatçılar, müstahsiller Amerikan rekabetinden bizar mı?

— Evet.

— Öyle ise....

Saygılar.

Sahibi ve bu nüshada yazı işlerini fillen idare eden:
NAHİT ÜSTEMİR
İdare Yeri:
Ankara Cad. No: 37, kat: 3
Mektup Adresi:
Posta kutusu 12, Tophane,
İSTANBUL
ABONE ŞARTLARI:
Seneliği: 480 Krş
Altı aylığı: 240 Krş
Dizgi: Anıl Matbaası
Baskı: Dobra Matbaası